

Israel i Egypten I. del

1. Symphony

2. The sons of Israel do mourn; and they
are in bitterness; all their people sigh,
and hang down their heads to the ground.

How is the mighty fall'n ! He that was great
among the princes, and ruler of the provinces !

He put on righteousness, and it clothed him,
his judgement was a robe and a diadem.

3. When the ear heard him, then it blessed him,
and when the eye saw him, it gave witness.

4. How is the mighty fall'n ! He that was great
among the princes, and ruler of the provinces !

He deliver'd the poor that cried, the fatherless,
and him that had none to help him. Kindness,
kindness, meekness and comfort were in his
tongue; if there was any virtue and if there was
any praise, he thought on those things.

5. The righteous shall be had in everlasting
remembrance, and the wise will shine as the
brightness of the firmament.

6. Their bodies are buried in peace; /
But their names liveth evermore.

7. The people will tell of his wisdom, /
and the congregation will shew forth their praise,
their reward also is with the Lord, /
and the care of them is with the Most High.

8. They shall receive a glorious Kingdom
and a beautiful crown from the Lords hand.

9. The merciful goodness of the Lord endureth
for ever on them that fear him and his
righteousness on childrens children.

2. Israel folk sørger, og de
er I bitterhed; hele folket sukker
og lader hovedet synke mod jorden

Hvordan er den mægtige faldet ! Han der var vældig
Blandt fyrster og hersker over provinserne !

Han ikklædte sig retfærdighed, og den smykkede ham,
Hans dom var en kappe og som et diadem.

3. Da øret hørte ham, da velsignede det ham,
og da øjet så ham gav det vidnesbyrd (om det).

4. Hvordan er den mægtige faldet ! Han der var vældig
blandt fyrster og hersker over provinserne !

Han forløste de fattige, der græd, den faderløse
og den, som ikke havde nogen til at hjælpe sig.
Godhed og ydmyghed var på hans
tunge; hvis der var nogen dyd og hvis der var
nogen lovprisning, da var den hos ham.

5. De retfærdige skal mindes for evigt,
og de vise vil skinne som
himmelhvælvingens skær.

6. Deres legemer er begravet i fred; /
men deres navne lever for evigt.

7. Folket vil fortælle om deres visdom, /
og menigheden vil fremvise deres lovsang,
deres belønning er I Herren, /
og de er i den Mægtiges varetægt.

8. De skal modtage et strålende kongedømme
og en smuk krone fra Herrens hånd.

9. Herrens nådige barmhjertighed skal vare
evigt for dem der frygter ham og hans
retfærdighed på børnenes børn

II. Del

1. Now there arose a new King over Egypt, which knew not Joseph; and he set over Israel taskmasters to afflict them with burthens, and they made them serve with rigour.	1. Da kom der en ny konge over Egypten, som ikke kendte Josef; og han satte fogeder over israelitterne til at plage dem med trællearbejde, og med stor strenghed tvang de dem til at arbejde.
2. And the children of Israel sighed by reason of the bondage, and their cry came up unto God. They oppressed them with burthens and made them serve with rigour; and their cry came up unto God.	2. Og Israels børn sukede under trældommen, og deres skrig nåede op til Gud. De knugede dem med byrder og med stor strenghed tvang de dem til at arbejde og deres skrig nåede op til Gud.
3. Then sent he Moses, His servant, and Aron, whom He had chosen; these shewed His signs among them, and wonders in the land of Ham. He turned their waters into blood.	3. Da sendte han Moses, sin tjener, og Aron sin udvalgte; de gjorde hans tegn blandt dem, og undere I kamitternes land. Han gjorde deres vande til blod.
4. They loathed to drink of the river. He turned their waters into blood.	4. De væmmedes ved at drikke af floden. Han gjorde deres vande til blod.
<p>5. Their land broght forth frogs, yea, even in kings chambers.
fra takt 50 :
He gave their cattle over to the pestilence; blotches and blains broke forth on man and beast.</p>	<p>5. Landet vrimlede af frøer, selv I Kongens sale var de.
Han sendte pest over deres kvæg bylder og blaser brød frem på mennesker og dyr.</p>
<p>6. He spake the word, and there came all manner of flies and lice in all their quarters.
fra takt 30 :
He spake; and the locusts came without number, and devoured the fruits of the ground.</p>	<p>6. Han talte, og der kom alle slags fluer og lus I hele deres land.
Han talte, og græshopperne kom uden tal og åd frugterne af deres jord.</p>
7. He gave them hailstones for rain; fire mingled with the hail ran along the ground.	7. Han sendte dem hagl for regn; ild blandede sig med haglene på jorden.
8. He sent a thick darkness over the land, even darkness which might be felt.	8. Han sendte et voldsomt mørke over landet, et mørke der var til at føle på.
9. He smote all the firstborn of Egypt, the chief of all their strength.	9. Han slog alle førstefødte I Egypten, det fremmeste de havde frembragt.
10. But as for his people, He led them forth like sheep : He brought them out with silver and gold; there was not one feeble person among their tribes.	10. Men hans folk, han ledte dem ud som får Han førte dem ud med sølv og guld; der var ikke et svagt menneske blandt deres stammer.
11. Egypt was glad when when they departed, for the fear of them fell upon them.	11. Egypterne var glade da de drog bort, for de de var grebet af frygt for dem.
12. He rebuked the Red Sea, and it was dried up./	12. Han truede Det Røde Hav, og det tørrede ud. /

He led them through the deep as through a wilderness./
But the waters overwhelmed their enemies,
there was not one of them left.

Han førte dem gennem dybet som gennem ødemarken. /
Men vandene lukkedes sig over deres fjender,
der var ikke en af dem tilbage.

13. And Israel saw that great work that the Lord did upon the Egyptians; and the people feared the Lord, /
and believed the Lord and His servant Moses.

13. Og Israel så den stordåd som Herren gjorde mod egypterne; og folket frygtede Herren, /
og troede på Herren og hans tjener Moses.

III. del

14. Moses and the children of Israel sang this song unto the Lord, and spake saying :

14. Moses og Israels børn sang denne sang til Herren, og talte og sagde :

I will sing unto the Lord, for He hath triumphed gloriously; the horse and his rider hath He thrown into the sea.

Jeg vil synge for Herren, for han har sejret glørværdigt; hesten og dens rytter har han kastet I havet.

15. The Lord is my strength and my song; He is become my salvation.

15. Herren er min styrke og min lovsang; Han er blevet min frelse.

16. He is my God, and I will prepare Him an habitation; my father's God, /
and I will exalt Him.

16. Han er min Gud, og jeg vil berede ham en bolig; min faders Gud, /
og jeg vil ophøje ham.

17. The Lord is a man of war: Lord is His name. Pharaoh's chariot and his host hath He cast into the sea; his chosen captains also are drowned in the Red Sea.

17. Herren er en krigshelt: Herren er hans navn. Faraos vogne og hans hærstyrkede han I havet; hans udvalgte ledere er også druknet I Det Røde Hav

18. The depths have covered them, they sank into the bottom as a stone.

18. Dybet dækkede dem; de sank til bunden som en sten.

19. Thy right hand, O Lord, is become glorious in power; Thy right hand, O Lord, hath dashed in pieces the enemy.

19. Din højre hand, o Herre, er herlig i kraft; din højre hand, o Herre, har knust fjenden.

And in the greatness of Thine excellency Thou hast overthrown them that rose up against Thee.

I din højheds vælde har du fældet dem der har rejst sig mod dig.

Thou sentest forth Thy wrath, which consumed them as stubble.

Du slap din vrede løs og den fortærrede dem som stubbe.

20. And with the blast of Thy nostrils the waters were gathered together, the floods stood upright as an heap, and the depths were congealed in the heart of the sea.

20. Ved din næses pust samledes vandene, floderne stod som volde, og strømmene stivnede I havets hjerte.

21. The enemy said : I will pursue, I will overtake, I will divide the spoil; my lust shall be satisfied

21. Fjenden sagde : Jeg vil forfølge dem, jeg vil indhente dem jeg vil dele byttet; mit begær skal tilfredsstilles

upon them; I will draw my sword,
my hand shall destroy them.

på dem; jeg vil drage mit sværd,
min hånd skal hugge dem.

22. Thou didst blow with the wind, the sea
covered them; they sank as lead in the
mighty waters.

22. Du blæste med din ånde, havet
dækkede dem; de sank som bly i de
vældige vande.

23. Who is like unto Thee, O Lord, among the gods ?
Who is like Thee, glorious in holiness,
fearful in praises, doing wonders ?
Thou stretchest out Thy right hand, /
The earth swallow'd them.

23. Hvem er som du, o Herre, blandt guderne ?
Hvem er som du herlig i hellighed
frygtindgydende og glørværdig, udøvende underer ?
Du udstrakte din hånd, /
og jorden slugte dem.

24. Thou in Thy mercy hast led forth Thy people
which Thou hast redeemed; Thou hast guided
them in Thy strength unto Thy holy habitation.

24. Du har i din nåde ledt dit folk
som du har frelst; du har ført
dem ved din styrke til din hellige bolig.

25. The people shall hear, and be afraid; sorrow
shall take hold on them, all the inhabitants
of Canaan shall melt away; by the greatness
of Thy arm they shall be as still as a stone;
till Thy people pass over, O Lord,
which Thou hast purchased.

25. Folket skal høre og blive bange, sorg
skal gribe dem, alle beboere
i Kana'en skal smelte bort; ved styrken
af din arm skal de blive stille som sten;
indtil dit folk er nået over, o Herre
som er din ejendom.

26. Thou shalt bring them in, and plant them
in the mountain of Thine inheritance,
in the place, O Lord, which Thou hast made for
Thee to dwell in, in the Sanctuary, O Lord,
which Thy hands have established.

26. Du skal bringe dem frem, og plante dem
I din arvelods bjerge,
på det sted, o Herre, som du har gjort
til hvilested, på det hellige sted, o Herre,
som dine hænder har grundlagt.

27. The Lord shall reign for ever and ever.

27. Herren skal regere for evigt.

28. For the horse of Pharaoh went in with his
chariots and with his horsemen into the sea,
and the Lord brought again the waters of the sea
upon them; but the children of Israel
went on dry land in the midst of the sea.

28. For Faraos heste red ud med hans
vogne og ryttere I havet,
og Herren lod havets vande strømme
henover dem; men Israel børn
gik på det tørre land midt I havet.

29. The Lord shall reign for ever and ever.

29. Herren skal regere for evigt.

30. And Miriam the prophetess, the sister of Aron,
took a timbrel in her hand, and all the women
went out after her with timbrels and
with dances. And Miriam answered them :

30. Og Miriam profetinden, søster til Aron,
tog en tromme i sin hånd, og alle kvinderne
fulgte efter hende med trommer og
med danse. Og Miriam svarede dem :

31. Sing ye to the Lord, for He hath triumphed
gloriously; the horse and his rider hath He
thrown into the sea.

31. Syng for Herren, for han har sejret
glørværdigt; hest og rytter har han
styrtet i havet.

The Lord shall reign for ever and ever.
For He hath triumphed gloriously; the horse

Herren skal regere for evigt.
For han har sejret glørværdigt; hesten

and his riser hath He thrown into the sea.

og dens rytter har han kastet I havet.

I. del - Sorg over Josef's død.

- 1) Spilles med tungt hjerte.
- 2) 1-90 med tungt hjerte; bitterhedsklimaks takt 80, derefter ned igen med sukke-feel. 91-164 snublende, den mægtige er faldet, korte ubetonede 1/16-dele som leder videre. 165-215 lange fraser der viser heeeree klædningen kongens får på; vi får lov at klæde ham på, og gør det med kærlighed.
- 3) Glædelige minder. Der leges næsten med de små fraser / kommentarer som puttes ind som "det øret hører".
- 4) Adagio : desperat sorg. Andante : glædelige minder om den gode konge; hans retfærdighed og godhed.
- 5) Lange fraser som viser de retfærdiges evige minde og himmelhvælvningens storhed.
- 6) Grave : begravelsesfred. Andante : renæssance-dans, vi mindes med glæde deres navne.
- 7) Grave : lang frase om visdom. Tempo ordinario : smuk opbygning af lovsang. Adagio : omsorg.
- 8) Lidt højtideligt. Kroningsfornemmelse.
- 9) Med åben favn. Barmhjertighed og kærlighed uden betingelser, som bliver givet ufortjent i kraft af vores oldeforældre (fx).

II. del - Drama om de 10 plager, udgangen af Egypten og overgangen over det Røde Hav.

- 1) Recitativ. Historisk kommentar om at der kommer en ny konge uden tilhør til israelitterne.
- 2) Med tungt hjerte spilles alle 6 slag. Hårdt slavearbejde. MEN – Gud hører deres råb og sidste 8 takter falder til ro / stilhed, både af træthed og fordi råbet nu har nået Gud.
- 3) Recitativ. Historisk kommentar om at Moses og Aron batter med Farao. Første plage : vand til blod.
- 4) Som sejtflydende blod. Med væmmelse.
- 5) Lyden af frøer – fra takt 50 pest.
- 6) Lyden af fluer – fra takt 31 græshopper.
- 7) Hagl. Åbning som tordenbrag. Derefter effektvejr : storm, regn, hagl, ild, alt smadres, vildt vejr.
- 8) Mørke. Sejt og dystert. Som mørke der kan føles.
- 9) Lyden af slag. Alt førstefødt slås ihjel. Græsende til markering på alle 1/8-dele. Feel næsten som skrig.
- 10) Efter kort pause (få sekunder) startes stille – overraskende : han leder sit folk ud. Først enkelt og roligt hyrdetema. Ved 52 og 132 bredt og gladt tema om at de drager ud belæst med sølv og guld.
- 11) Lyden af glade egyptere (dig med undertone af tungsind). Fra takt 30 lyden af frygtfulde sind /skarpe punkteringer.
- 12) Grave : Magtfuldt truende af havet. Giusto : Med i starten sikre skridt over havbunden, men efterhånden med lidt forhindringer og lidt vild følelse (det må alligevel være lidt spookey at vade på havbund med alt hvad der ligger der og alt hvad man kan se i de omgivende vandvægge). Fra takt 41: lidt op i tempo. Vildt. Vandet falder over egypterne. Millioner af tons af vand !
- 13) Grave : med storhed, glæde og meget stor respekt blandet med ærefrygt. Larghetto : Overgivelse / hengivelse. Her mærkes det at folket endelig overgiver sig og anerkender Moses som deres leder og talerør for Gud. Respekt.

III. del - Lovsang for fulde gardiner !

- 14) Åbner med fanfare. Bredt, stort, LOVSAAAAAAAAAANG !!!
Giusto : Lovsang med dans og krummelyre og exalterethed og glæde.
- 15) Omslyngende duet. Sjælen møder Herren og mærker styrken, freden, frelsen, trygheden.
- 16) Grave : Stor, bred lovsang med fuld glæde. Første løfte om at bygge Gud en bolig (Tabernaklet = første "tempel"), og som følge deraf en lang sang om at "jeg vil ophøje ham" – underforstået i det nye sted for tilbedelse.
- 17) Mandfolk, drengerøve og krigere. Som synger til deres herre, som er krigshelten over dem alle.
- 18) Lyden af mennesker der langsomt glider gennem vandet til havets bund.
- 19) Endnu en exalteret lovsang, der spilles lidt bold og leges mellem stemmerne. Fra takt 44 Lyden af ærefrygt for Guds vrede.
- 20) Lyden af blæst og af havet der stivner.

- 21) Lyden af en lidt overmodig fjende der forsøger at mande sig op og virke bredere og større end han er.
- 22) Lyden af Gud der med største lethed puster på vandet så det falder sammen over fjenden.
- 23) WAOU ! Fra takt 17 : Lyden af jorden der opsluger fjenden. Swwwwallowwwwd.
- 24) Lyden af Guds barmhjertighed der møder folket, omslutter det og sørger for at det kan komme derhen hvor de kan bygge et tempel til ham. Med stor kærlighed og ro.
- 25) Med frygt, underspillet, når andre hører rygten om alt hvad der er sket. Fjenden liver stille som sten og smelter. Spilles med lidt tilbageholdt åndedræt.
- 26) Lidt pastoralt. Lyden af hyrden der fører sin flok hjem i tryghed; derhen hvor det hele tiden var meningen.
- 27) Maestoso, lovprisning.
- 28) Recitativ. Historisk kommentar om at Herren druknede Faraos hær og frelste Israels folk.
- 29) Maestoso, lovprisning.
- 30) Recitativ. Historisk kommentar om at Miriam leder i dans og sang.
- 31) Lyden af Miriam og et folk i ufiltreret, uhæmmet og fri lovsang.